

Bunları Biliyor musunuz?

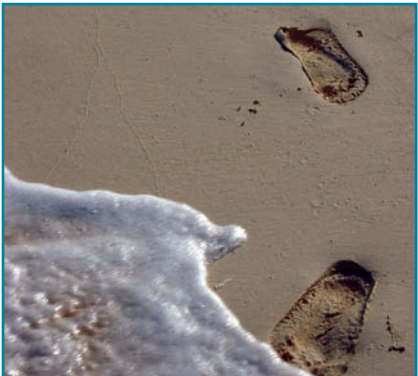
Denizler ve akarsular neden mavidir?

Denizler ve akarsuların rengi, ışığı yansıtmı ve emme özelliklerine göre belirlenir. Suda bulunan moleküller, bunlardan yalnızca küçük dalgaboyuna sahip mavi renkli ışığın yansımına neden olur. Böylece su mavi renkte görünür. Daha büyük dalgaboylarına sahip ışıklar da daha derine doğru ilerler ve orada soğurulurlar.

Bunları Biliyor musunuz?

Deniz kenarındaki kumlar nereden gelir?

Kum, kayaların ufalanmasıyla oluşur. Kumlar bazen nehir yatağındaki kayalardan suyun etkisiyle koparak deniz kenarlarına kadar taşınır. Bazen de deniz kenarındaki kayaların dalgalarla parçalanması sonucunda oluşur. Yine dalgaların etkisiyle bir yerden başka bir yere taşınır.

Bunları Biliyor musunuz?

Neden terleriz?

Vücut sıcaklığımızın sabit kalması yaşamsal işlevlerimizin gerçekleşmesi açısından çok önemlidir. Terlediğimizde vücut yüzeyinden buharlaşma yoluyla su kaybederiz. Böylece vücudumuzun aşırı ısınması önlenir ve sıcaklığın belirli bir düzeyde kalması sağlanır.

Bunları Biliyor musunuz?

Mısır nasıl patlar?

Mısır tohumunun içinde bir miktar su bulunur. Dış kabuğu da çok serttir. Bu mısır tohumu ısıldığında içindeki su buharlaşmaya başlar. Buhar, tohum içinde basınç oluşturur. Basıncın artması kabuğu içten bir baskı yapar. Bir süre sonra kabuk patlar. Böylece içerideki buhar serbest kalır. Dışarı çıkan beyazlık köpüksü kısım da tohumun içindeki nişastadır.

Bunları Biliyor musunuz?

Deniz kabuklarından dalga sesi nasıl gelir?

Deniz kabuklarına kulağımızı dayadığımızda duyduğumuz ses, çevremizde hep var olan, farkına varmadığımız seslerin karışımıdır. Bu sesler, deniz kabuğunun iç kısmına çarparak kulağımıza geri yansır. Sesler, kabuğun içinde bir duvardan ötekine çarparak karışır, büyür ve kulağımıza sanki dalga sesiymiş gibi ulaşır.

Bunları Biliyor musunuz?

Karınca lar neden sıra halinde ilerler?

Karınca lar bir besin kaynağı buldukları zaman, diğerlerinin de yerini bulması için geçtikleri yollarda özel bir koku bırakırlar. Böylece diğer karınca lar sıra halinde bu kokuyu izleyerek besin kaynağına ulaşabilirler. Her karınca, yalnızca önündeki karıncayı izler. Böylece ip gibi uzun ve ince sıralar oluştururlar.

Bunları Biliyor musunuz?

Elimiz neden buza yapışır?

Elimizle buz arasında büyük bir sıcaklık farkı vardır. Elimizin buza değen yüzeyi hızla ısı kaybeder, hatta donar. Bunun sonucunda elimiz buza yapışır. Aynı şekilde elimiz metallere de yapışır. Ancak bunun için metalin sıcaklığının 0°C'nin altında olması gerekir.

Bunları Biliyor musunuz?

Gözyaşı neden tuzludur?

Vücudumuzdaki tüm sıvılar az da olsa çözünmüş halde tuz içerir. Vücudumuz idrar, gözyaşı ya da ter yoluyla her gün bir miktar tuz kaybeder. Kaybettığımız tuzu tekrar vücudumuza alabilmemiz gerekir. Bunu da her gün yediğimiz besinler yoluyla alınız.

Bunları Biliyor musunuz?

Yapraklar neden yeşildir?

Yapraklarda çeşitli renk maddeleri bulunur. Bunların her biri farklı renklere sahiptir. Yeşil rengi verense “klorofil” adı verilen bir renk maddesidir. Klorofil, fotosentez yapımında rol oynar. Güneş ışığı, su ve karbondioksit kullanarak bitkiye gereken besinlerin yapımını sağlar.

Bunları Biliyor musunuz?

Soğan neden göz yaşartır?

Gözümüze herhangi bir şey kaçtığında gözyaşı salgılanır. Böylece göze kaçan maddeler uzaklaştırılır. Soğan doğrarken de soğanın suyu çevreye küçük damlacıklar halinde saçılır. Gözümüze soğan suyu kaçtığında gözyaşımla tepkimeye girer. Bunun sonucunda yakıcı bir asit oluşur. Gözümüzü yakan bu asiti uzaklaştırmak üzere gözyaşı salgılanır.

Bunları Biliyor musunuz?

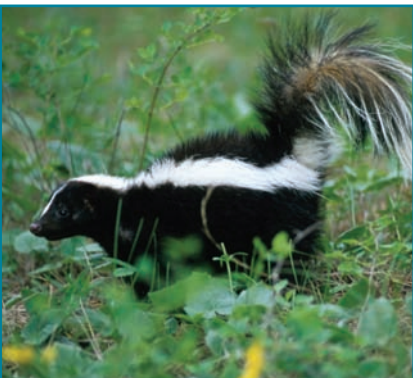
Kalbimiz neden koşarken daha hızlı çarpar?

Kaslarımız ne zaman çok çalışsa oksijene, dolayısıyla da kana olan gereksinim artar. Bu gereksinimi karşılamak üzere kan dolaşımı hızlanır. Bununla birlikte kalbimiz daha hızlı atmaya ve daha fazla kan pompalamaya başlar. Böylece kalbimizden daha hızlı çarptığını hissedersiz.

Bunları Biliyor musunuz?

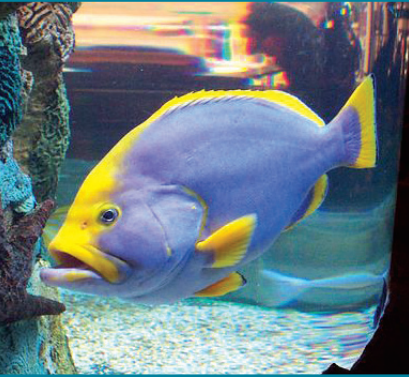
Kokarca neden kokar?

Her hayvan, kendini korumak için bazı özel yöntemlere başvurur. Kokarcalar da korktukları zaman kendilerine zarar vereceğini düşündükleri canlıya keskin kokulu özel bir sıvı püskürtürler. Bu sıvı kötü kokmanın dışında geçici olarak görme kaybına da neden olur. Böylece, kokarca düşmanlarını uzaklaştırmayı başlanır.

Bunları Biliyor musunuz?

Balık lar nasıl soluk alıp verir?

Balık lar insanlar gibi soluk alıp vermezler. Yaşamaları için gereken oksijeni solungaçlarıyla sudan alırlar. Solungaçlarda birbirine bağlı çok sayıda ince kan damarı bulunur. Suyun içinde çözünmüş halde bulunan oksijen, bu damarların içine geçerek kana karışır.

Bunları Biliyor musunuz?

Böcekler neden konuşamaz?

Böceklerin insanları gibi dilleri ve gırtlakları bulunmaz. Yine de birbirleriyle iletişim kurma konusunda çok beceriklidirler. Örneğin, çekirgeler kanatlarını birbirine sürterek, karınca lar koku salgılayarak, arılarsa özel uçuş dansları yaparak iletişim kurarlar.

Bunları Biliyor musunuz?

Köpekler neden kemiklerini gömerler?

Besinlerini gömmek köpeklerde görülen içgüdüsel bir davranıştır. Köpekler, evcilleşmeden önce doğada avcı olarak yaşadıkları eski zamanlarda, besinlerinden artanları gömerlermiş. Böylece kıtlık zamanlarında, önceden gömdükleri besin artıklarını yiyecek aç kalmaktan kurtulmuşlar. İşte, kemik gömmenin de o zamanlardan kalma bir alışkanlık olduğu düşünülmüştür.

Bunları Biliyor musunuz?

Keçiler neden tuz yalarlar?

Keçiler, tüm canlılar gibi belli bir miktarda tuzla gereksinim duyarlar. Ancak yalnızca bitkilerle beslendikleri için yeterince tuz alamazlar. Bu gereksinimlerini tuz yalayarak karşılarlar. Yalnızca keçiler değil, inek, koyun ve geyik gibi öteki otçul hayvanlar da fazladan tuzla gereksinim duyarlar.

Bunları Biliyor musunuz?

Akbabalar neden kanat çırpamazlar?

Akbabalar da kanat çırpabilir; ancak biz onların çoğunlukla havada süzülürken görürüz. Bu yaptıkları, rüzgârı yakalamaktır aslında. Yalnızca akbabalar değil, tüm yırtıcı kuşlar rüzgârı yakalamak için havada süzülürler. Böylece fazla enerji harcamadan daha uzun süre boyunca havada kalabilirler.

Bunları Biliyor musunuz?

Gökyüzündeki beyaz çizgiler nasıl oluşur?

Gökyüzündeki beyaz çizgiler aslında çok yüksekte uçan jetlerin izleridir. Jet motorları çok fazla su buharı oluşturur. Su buharı, yüksekteki çok soğuk havanın etkisiyle yoğunlaşır. Bunun sonucunda küçük su damlacıkları ya da ince buz kristalleri oluşur. Bu da ince bir çizgi halinde görülen bir bulut oluşumuna neden olur.

Bunları Biliyor musunuz?

Çatıların köşesindeki buz sarkıtları nasıl oluşur?

Çatılardaki karlar eridikçe sular aşağı doğru damlamaya başlar. Eğer hava yeterince soğuksa çatının kenarından akan su damlacıkları donar. Donan su damlacıklarının üzerinden yeni damlacıklar aşağı doğru akar. Bu damlacıklar da akarken donarak buzun bir parçası haline gelirler. Böylece buz sarkıtları giderek büyür ve çatıların kenarlarından sarkar.

Bunları Biliyor musunuz?

Ampul neden ısınır?

Ampul, içindeki telin ısınması sonucunda ışık verir. Yeterince ısınan her şey bir süre sonra parlamaya başlar. Ampuldeki özel tel de üzerinden elektrik akımı geçtikçe ısınır ve bir süre sonra ampul elimizi yakacak sıcaklığa ulaşır.

Bunları Biliyor musunuz?

Buz neden yüzer?

Su, moleküllerden oluşur. Sıvıların çoğu donduklarında, yapılarında bulunan moleküller birbirine daha çok yaklaşır. Su donduğundaysa moleküller birbirinden uzaklaşır ve sıvı haldekine göre daha fazla yer kaplar. Bu nedenle buzun yoğunluğu sıvı haldeki suya göre azalır ve buz suya yüzer.

Bunları Biliyor musunuz?

Martılar tekneleri neden izlerler?

Martılar, ölü balıklar ve diğer deniz canlılarıyla beslenirler. Böylece bir bakıma denizleri temizlemiş olurlar. Teknelerin pervanelerinin oluşturduğu hareket balıkların yüzeye çıkmasını sağlar. Martılar da bu balıkları kolayca avlarlar. Ancak martılar için bir başka besin kaynağı da teknelerden atılan yiyecek artıklarıdır. Martılar, teknelerden atılan yiyecek artıklarını elde etmek için de tekneleri izlerler.

Bunları Biliyor musunuz?

İnci nasıl oluşur?

İstiridye ya da midyelerin içine kum tanesi gibi yabancı maddeler girebilir. Bu durumda bu canlılar, kabuklarının iç yüzeyinde de bulunan “sedef” adı verilen bir madde salgırlar. İstiridye ya da midyelerin yabancı maddeleri sedefle kaplamaları sonucunda inci oluşur. Böylece kendilerini yabancı maddelerden korurlar.

Bunları Biliyor musunuz?

Sıkışmış kavanoz kapağı sıcak suda nasıl açılır?

Metal kavanoz kapakları sıkışınca sıcak suda bekletilerek sonra açılır. Bunun nedeni, sıcak suda bekleyen metal kapağın ısınarak genişmesidir. Genleşme sonucunda metal kapak biraz büyür. Bu büyüme, bizim göremeyeceğimiz kadar az da olsa kapağın daha kolay açılmasını sağlar.

Bunları Biliyor musunuz?

Sıkışmış kavanoz kapağı sıcak suda nasıl açılır?

Metal kavanoz kapakları sıkışınca sıcak suda bekletilerek sonra açılır. Bunun nedeni, sıcak suda bekleyen metal kapağın ısınarak genişmesidir. Genleşme sonucunda metal kapak biraz büyür. Bu büyüme, bizim göremeyeceğimiz kadar az da olsa kapağın daha kolay açılmasını sağlar.

Bunları Biliyor musunuz?

Balonlar neden bir süre sonra söner?

Balonun yapıldığı plastik çok sıkı bir malzeme olmasına karşın üzerinde gözle görülemeyen çok küçük delikler bulunur. Balonun içindeki hava, bu deliklerden kaçır. Ancak helyum gibi bazı gazların molekülleri oksijen ve azot gazı moleküllerine göre daha küçüktür. Bu nedenle helyum balondan dışarı daha kısa sürede kaçır. Böylece, helyum gazıyla dolu balonlar diğer balonlara göre daha çabuk sönerler.

Bunları Biliyor musunuz?

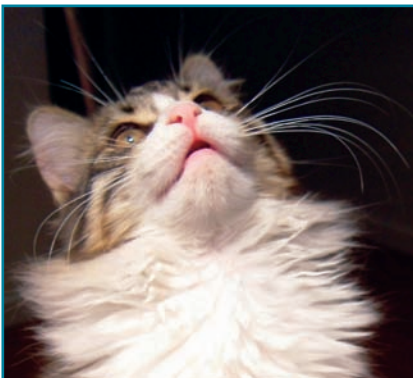
Flamingolar neden pembe olur?

Flamingolar, pembe renkli bir tür karidesle beslenirler. Bu karideslerde, pembe renkli olmalarını sağlayan bir renk maddesi bulunur. Flamingolar, bu karideslerle beslendiklerinde bu renk maddesini de almış olurlar. Böylece onlar da pembe renkli olur. Ancak hayvanat bahçelerinde yetiştirilen flamingolar, bu karideslerle beslenemediklerinden beyaz renkli olabilirler.

Bunları Biliyor musunuz?

Kedilerin neden bıyığı var?

Kediler, bıyıkları sayesinde yüzlerine yaklaşan cisimleri fark ederler. Kedi bıyığı, özelleşmiş bir tür kıldır aslında. Kökleri, normal bir kılkından 3 kat daha uzun ve derindedir. Aynı zamanda kökleri, pek çok kan damarı ve sinirle çevrili olduğundan çok da duyarlıdır. Kediler, bıyıkları sayesinde hafif bir rüzgâr ya da titreşimi bile fark edebilirler. Böylece karanlık ve dar alanlarda çevrelerine çarpmadan ilerleyebilirler.